

[Hans Conrad Koefoed.]

jagt på berberis vulgaris. Under alle omstændigheder: det må ikke få lov til at gå efter den for os danske ikke ukendte devise: det går vel nok i vor tid. Devisen må være: berberisbusken bør ødelægges!

Må jeg dernæst rejse et spørgsmål, der ligger på et helt andet område. Selvom vi alle burde erkende den afgørende forskel på før og nu i Danmarks udenrigs- og forsvarspolitik, [er det dog tydeligt, at dette falder mange særdeles vanskeligt. Det be-
drøvede således mig, da man så, at skytterne i De danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger til at begynde med mødte det nye hjemmeværn med en skepsis, der vistnok bundede i en slags jalousi. Nu er forholdet mellem de to parter glædeligvis blevet bedre, men jeg ser ikke rettere, end at tiden må være inde til, at skytteafdelingen indenfor De danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger fuldt og helt går ind i hjemmeværnet. Som aktiv skytte gennem ca. 50 år er jeg fuldt bekendt med de ærværdige traditioner, der bærer de danske skytteforeninger; men jeg finder tiden for alvorlig til, at dette bliver en hindring for en omordning, der synes mig naturlig og ganske ligetil.]

Jeg har her tilladt mig at fremsætte denne tanke, fordi jeg meget gerne så den overvejet på de dertil kompetente steder.

Rasting: Under denne finanslovdebat har adskillige gange forfatningsarbejdet været fremdraget. Dette er ikke mærkeligt, når henses til den fremtrædende placering, grundlovssagen fik allerede i statsministerens åbningstale. Gennemførelsen af grundlovssagen nævntes som værende et af de hovedmål, regeringen vil sigte på i indeværende rigsdagssamling. Under finanslovdebatten har fra de forskellige ordføreres side flere hovedpunkter i grundlovsarbejdet været understreget, således etkammerssystemets afløsning af det nuværende tokammersystem, valgretsalders nedsættelse og folkeafstemningsprincippet anvendelse i lovgivningsarbejdet. Også tanken om en udbygning af grundlovens kapitel om borgernes rettigheder overfor statsmagten har været fremdraget og understreget. Det ærede medlem hr. Karl Olsen fremførte således i sin ordførertale tanken om en betryggelse af borgernes stilling overfor lovgivningsmagten og administrationen. Han

udtalte i denne forbindelse — hvis jeg tør tillade mig et kort citat —:

„Ingen lov bør således under en kommende grundlov kunne bestemme, at spørgsmål om lovens fortolkning ikke skal kunne indbringes for en domstol.“

Den tanke, som her fremsættes, er i overensstemmelse med den grundsætning, som var ledende ved affattelsen for mere end hundrede år siden af udtalelsen i grundlovens § 2 om, at den dømmende magt er hos domstolene; thi kernen i den dømmende magt er afgørelsen af retsspørgsmål, af juridiske fortolkningsspørgsmål. Ikke desto mindre har udviklingen i den nyere og nyeste tid ført til, at hverken denne grundsætning eller grundsætningen i grundlovens § 70 om, at domstolene er berettigede til at påkende ethvert spørgsmål om øvrighedsmyndighedens grænser, har kunnet hindre, at også egentlige retsspørgsmål i modsætning til almindelige skønsspørgsmål i meget vidt omfang i henhold til bestemmelser i almindelige love finder deres endelige afgørelse ved administrative myndigheder. Også det ærede medlem hr. Poul Møller har været inde på det samme i sine udtalelser, hvori han understregede betydningen af domstolens kompetence på dette område.

Jeg vil gerne yderligere fremhæve betydningen af disse udtalelser. I sammenhæng hermed står et andet problem, nemlig spørgsmålet om domstolens adgang til at prøve loves overensstemmelse med grundloven. Det er i virkeligheden en anden side af det samme problemkompleks, og der er fra anden side indenfor mit parti, nemlig i et indlæg fra det ærede medlem hr. Thestrup, gjort opmærksom på, at hele spørgsmålet om ejendomsrettens grænser også må medtages ved forfatningsproblemet's løsning, idet det ærede medlem har henledt opmærksomheden på den gradvise udhuling af ejendomsretten, som gennem de senere år har fundet sted ved erstatningsreguleringer på forskellige økonomiske områder.

Jeg vil gerne fremhæve disse problemer som en helhed, der naturligt frembyder sig til prøvelse for det forum, der hedder forfatningskommissionen. Jeg vil gerne henstille til den højtærede statsminister som formand for dette forum at have opmærksomheden henvendt på betydningen af disse problemer.

Når man nævner nedsættelse af valgretsalders, når man nævner etkammer og